

Rámec pre vykonávanie a presadzovanie zásad správnych postupov vo vertikálnych vzťahoch v potravinovom dodávateľskom reťazci

25. januára 2013

Signatári:

AIM

CELCAA

ERRT

EuroCommerce

Euro Coop

FoodDrinkEurope

UEAPME

UGAL

I – Úvod

Fórum na vysokej úrovni pre lepšie fungovanie potravinového dodávateľského reťazca na svojom zasadnutí, ktoré sa konalo 29. novembra 2011, s potešením privítalo súbor zásad správnych postupov vo vertikálnych vzťahoch v potravinovom dodávateľskom reťazci, ktorý predložila skupina zainteresovaných organizácií a ktorý sa vzťahuje na všetky články reťazca. Európska komisia potom tieto organizácie poverila, aby do konca júna 2012 predložili rámec pre vykonávanie a presadzovanie uvedených zásad.

Skupina zložená z viacerých zainteresovaných strán bezprostredne po tom začala diskusie, ktorých výsledkom je tento dokument. Tento dokument poskytuje prehľad všeobecných prvkov rámca pre vykonávanie a presadzovanie zásad, ďalej konkrétne operačné nástroje, ktoré vymedzujú požadované úlohy, subjekty za ne zodpovedné a časový harmonogram ich realizácie. Okrem toho obsahuje opis riadenia vrátane monitorovania a hodnotenia, ukazovatele výkonnosti, stručné posúdenie vzťahov medzi existujúcimi vnútroštátnymi pravidlami a predpismi a dobrovoľnými systémami, ako aj ich cezhraničné dôsledky, stručný prehľad financovania, a napokon posúdenie splnenia kritérií, ktoré v rámci fóra na vysokej úrovni už predtým stanovil komisár Barnier.

Signatári považujú tento rámec za kompromis medzi rôznymi záujmami, ktorý je výsledkom dlhých a náročných rokovaní. Rámec sa vzťahuje na prevádzkovateľov v celom potravinovom dodávateľskom reťazci. Očakáva sa, že navrhnutý rámec môže prispieť k dosiahnutiu cieľa, ktorým je zaistenie spravodlivých vzťahov v obchode na trhu a v konečnom dôsledku aj lepšie fungovanie hodnotového reťazca, ktorý udržateľným spôsobom prináša väčšiu hodnotu v rámci celého dodávateľského reťazca, a to aj spotrebiteľom.

Cieľom tohto rámca je doplniť pravidlá a predpisy EÚ, vnútroštátne pravidlá a predpisy, ako aj ďalšie dobrovoľné systémy, a preto ich tento rámec nenahradzuje.

II – Všeobecné prvky

1. Prehľad

Tento rámec pozostáva z registračného systému, na základe ktorého sa hospodárske subjekty vrátane malých a stredných podnikov (MSP)¹ dobrovoľne zaväzujú vykonávať uvedené zásady a využívať rôzne možnosti riešenia sporov.

Ide o nepovinný rámec, ktorého úspešnosť závisí od toho, či sa doň ochotne zapojí rozhodujúce množstvo spoločností v rámci celého potravinového dodávateľského reťazca. Tieto spoločnosti sa

¹ Pozri definíciu MSP EÚ (v anglickom jazyku): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:EN:PDF>.

zaväzujú v rámci svojej obchodnej činnosti dodržiavať zásady správnych postupov vo vertikálnych vzťahoch v potravinovom dodávateľskom reťazci.

Tento rámec obsahuje povinné prvky, ktoré je potrebné po registrácii splniť, a viaže sa s ním riadenie, do ktorého sú zapojené viaceré zainteresované strany, ukazovatele výkonnosti a verejný dohľad.

Pred začatím registrácie je nevyhnutná prípravná fáza. Internetový nástroj, spolu s ďalšími informačnými a komunikačnými nástrojmi, ktoré pripraví skupina viacerých zainteresovaných strán, poskytne informácie nevyhnutné na registráciu, ako aj na propagáciu, ktorej cieľom je zvýšiť informovanosť spoločností, zastupujúcich organizácií a širokej verejnosti o rámci.

Hneď, ako bude nástroj pripravený, začne sa registrácia. Spoločnosti, ktoré sa chcú zaregistrovať, budú musieť najprv splniť určité požiadavky, aby boli na to oprávnené. Po registrácii budú musieť dodržiavať postupy vykonávania a presadzovania stanovené v tomto dokumente. Tieto postupy sú opísané v kapitole o operačnom rámci, pričom budú doplnené o vykonávacie usmernenia, ktoré v primeranej lehote vypracujú signatári tohto dokumentu. V priebehu prípravnej fázy sa však v rámci prechodného obdobia na registráciu budú môcť spoločnosti registrovať bez toho, aby splnili všetky požiadavky, a to v záujme podpory „prvej vlny“ registrácií.

2. Geografický rozsah pôsobnosti

Tento rámec sa vzťahuje na všetky členské štáty.

Od registrovaných spoločností sa očakáva, že zásady budú vykonávať v rámci celej svojej organizačnej štruktúry nezávisle od geografického pôvodu svojich obchodných partnerov, pokiaľ sa majú zmluvné záväzky plniť v rámci EÚ. Malé a stredné podniky usadené mimo EÚ môžu vo vzťahoch so svojimi registrovanými obchodnými partnermi využiť možnosti riešenia sporov zahrnuté do tohto rámca, pokiaľ sa majú zmluvné záväzky plniť v EÚ.

3. Rozsah výrobkov

Tento rámec sa uplatňuje len na potraviny (čerstvé a spracované) a nápoje. Spoločnosti, ktoré sú súčasťou potravinového a nápojového reťazca, sa však vyzývajú, aby v rámci celej svojej organizačnej štruktúry uplatňovali zásady nezávisle od povahy výrobku, ak existujú podobné podmienky (napr. podobné zloženie reťazca, podobné skupiny výrobkov alebo podobná nákupná politika). Tento rámec sa neuplatňuje na poskytovanie služieb, ktoré do potravinového reťazca vstupujú len ako pomocný prvok (napr. logistika, balenie).

III – Operačný rámec a harmonogram

Operačný rámec je z dôvodu prehľadnosti rozdelený do štyroch pilierov. Tieto piliere nemusia nevyhnutne nasledovať jeden za druhým a uvedené dátumy sú len orientačné.

Pilier 1: Zavedenie registračného systému a zvyšovanie informovanosti

V záujme zabezpečenia hladkého priebehu registrácie musí byť pred tým, ako dôjde k samotnej registrácii, splnených niekoľko úloh. Počas tohto obdobia je nevyhnutné začať so zvyšovaním informovanosti, aby sa zabezpečilo, že sa čo najskôr zaregistruje veľký počet spoločností.

- Preklady

Signatári sa domnievajú, že je nevyhnutné preložiť zásady správnych postupov do všetkých úradných jazykov EÚ.

Oficiálne referenčné znenie je v anglickom jazyku v takej podobe, v akej bolo predložené fóru na vysokej úrovni na zasadnutí, ktoré sa konalo 29. novembra 2011.

Na účely zabezpečenia správneho výkladu zásad je potrebné, aby pre každý jazyk existoval len jeden oficiálne uznaný preklad.

Ďalšími dokumentmi, ktoré je potrebné preložiť do všetkých jazykov EÚ, sú: tento rámec pre vykonávanie a presadzovanie, obsah príslušnej webovej lokality a nástroje na podávanie správ.

Preklad by mala zabezpečiť Európska komisia, a to najneskôr do prvého štvrtého kvartálu 2013. Je žiaduce overiť obsah prekladu v zmysle jeho primeranosti voči trhu, pričom toto overenie môžu vykonať vnútroštátne zväzy do prvého štvrtého kvartálu 2013. Pred tým, ako budú uvedené dokumenty predložené na preklad, má však Európska komisia čas na to, aby vyjadrila svoj postoj na obsah zásad a na príklady a aby potvrdila, že tieto zásady a príklady po zapracovaní prípadných zmien na účely zohľadnenia akýchkoľvek pripomienok ani rámec pre vykonávanie a riadenie nie sú v rozpore s právom EÚ v oblasti hospodárskej súťaže.

- Webová lokalita

Pred tým, než možno začať registráciu, je nevyhnutné vytvoriť na úrovni EÚ webovú lokalitu, ktorá bude obsahovať požadované informácie, ako aj technické riešenia na umožnenie takýchto registrácií.

Hosťovanie webovej lokality by mala zabezpečovať Európska komisia a lokalita by mala byť dokončená do tretieho štvrtého kvartálu 2013.

Obsah webovej lokality budú vytvárať signatári. Bude prinajmenšom obsahovať zásady, rámec pre vykonávanie a presadzovanie systému, zoznam registrovaných hospodárskych subjektov, výhody vyplývajúce z registrácie, postupy nevyhnutné na zapojenie sa a aktívnu účasť (vrátane odbornej prípravy a plnenia požiadaviek), ako aj postup pri ukončení členstva, zoznam často kladených otázok a ukazovatele výkonnosti. Lokalita sa musí dokončiť do druhého štvrtého kvartálu 2013.

O správu obsahu webovej lokality sa bude deliť Európska komisia, ktorá sa bude starať o aktualizovanie zoznamu registrovaných hospodárskych subjektov a webové analýzy, a riadiaca skupina (pozri kapitolu IV), ktorá sa bude starať o obsah. Táto úloha predstavuje neustály proces, ktorý sa musí vykonávať pravidelne.

Podporí sa vývoj ďalších webových stránok (napr. na vnútroštátnej úrovni), ktoré budú webovú lokalitu na úrovni EÚ odzrkadľovať alebo s ňou budú prepojené, pričom za túto úlohu by mohli byť zodpovedné vnútroštátne zväzy a/alebo verejné orgány.

- Zvyšovanie informovanosti

Signatári sa zaväzujú podporovať širokú účasť svojich členov a merať rozsah ich zapojenia pomocou ambiciózných ukazovateľov výkonnosti (pozri kapitolu V).

Na účely zvýšenia informovanosti o navrhovanom rámci signatári vypracujú do druhého štvrťroka 2013 zoznam výhod, ktoré spoločnostiam vyplývajú z registrácie (napr. dôležitosť pre dobré meno spoločnosti, využívanie postupov riešenia sporov s cieľom efektívne nájsť riešenia). Tento zoznam sa doplní na webovú lokalitu.

Signatári navyše do konca druhého štvrťroka 2013 preskúmajú možnosť vytvorenia ďalších nástrojov na zvyšovanie informovanosti.

Skupina viacerých zainteresovaných strán preskúma možnosť vytvorenia nástrojov na posúdenie miery informovanosti o zásadách správnych postupov.

Vnútroštátne zväzy a verejné orgány sa budú takisto podnecovať, aby na základe spoločných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ vytvárali, podporovali a uplatňovali nástroje na zvyšovanie informovanosti.

Počas fázy zavádzania sa zorganizuje úvodné podujatie EÚ s cieľom vytvoriť prvý impulz a zviditeľniť sa. Toto podujatie zorganizuje do druhého štvrťroka 2013 Európska komisia spolu so signatármi tohto návrhu.

Po schválení tohto rámca budú spoločnosti v záujme zabezpečenia vysokého počtu registrácií ihneď po spustení webovej lokality vyzvané, aby sa pripravili na registráciu (napr. zabezpečením podpory zo strany vrcholového manažmentu).

Po zavedení rámca budú všetci príslušní aktéri vyzvaní, aby sa podelili o najlepšie postupy vo všetkých členských štátoch a odvetviach (napr. na webovej lokalite alebo na podujatiach).

Pilier 2: registrácia a vykonávanie zásad zúčastnenými spoločnosťami

Dobrovoľná registrácia spoločností bude na webovej lokalite dostupná od tretieho štvrťroka 2013. Signatári podnecujú hospodárske subjekty, aby sa zaregistrovali, a mohli tak naplno využívať výhody plynúce z ustanovení tohto rámca.

Pred tým, ako sa spoločnosti zaregistrujú, musia vykonať sebahodnotenie prostredníctvom preskúmania svojich vnútorných postupov a v prípade potreby zabezpečiť ich súlad so zásadami (vrátane odbornej prípravy, schopnosti zúčastniť sa na postupoch riešenia sporov, komunikácie, určenia kontaktnej osoby na vnútorné riešenie sporu). Pri registrácii budú musieť spoločnosti potvrdiť, že vykonali toto sebahodnotenie a že prijali opatrenia nevyhnutné na zosúladenie svojich postupov so zásadami a postupmi vykonávania a presadzovania vrátane toho, že súhlasia s tým, že využijú prípadné možnosti riešenia sporov v súlade s ustanoveniami tohto rámca.

Registráciu (alebo prípadne ukončenie členstva) musí uskutočniť konateľ alebo niekoľko konateľov, ktorí majú právo prijať záväzky pre celú spoločnosť v EÚ, vrátane všetkých dcérskych spoločností v EÚ v súlade s podnikovou štruktúrou každej spoločnosti (t. j. je možné, že registráciu bude musieť podpísať viac konateľov v prípade, že jeden konateľ nie je na to oprávnený, alebo sa vyžaduje registrácia vnútroštátnych dcérskych spoločností danej spoločnosti). Každá registrovaná spoločnosť určí aj kontaktnú osobu pre procesné záležitosti v prípade nadväzujúcej činnosti, ako je napríklad monitorovanie a atď. Mená a tituly konateľov uskutočňujúcich registráciu a kontaktných osôb pre procesné záležitosti budú zverejnené na webovej lokalite.

Zúčastnené spoločnosti budú musieť zabezpečiť a/alebo upraviť odbornú prípravu tak, aby zabezpečili súlad so zásadami správnych postupov. Vnútroštátne zväzy sa budú podnecovať, aby vytvorili nástroje na odbornú prípravu (napr. elektronické vzdelávanie a semináre) určené na zvyšovanie informovanosti o zásadách rámca a o postupoch v prípade uzatvárania zmlúv so zúčastnenou spoločnosťou.

Od zúčastnených spoločností sa bude požadovať, aby sa pripravili na postup riešenia sporov stanovený v pilieri 3 a aby v čase registrácie určili kontaktné miesto pre riešenie sporov.

Toto kontaktné miesto musí byť nezávislé od obchodných rokovaní a je zodpovedné za otázky týkajúce sa riešenia sporov. Kontaktné miesto pre riešenie sporov sa môže líšiť od uvedenej kontaktnej osoby pre procesné záležitosti.

Registrované spoločnosti sú povinné informovať obchodných partnerov o tom, že sa zapojili do rámca. Spoločnosti si môžu samy vybrať spôsob, akým to urobia (napr. uvedením tejto skutočnosti v zmluvách, písomné oznámenie v rokovacej miestnosti).

Registrované spoločnosti sa budú podnecovať, aby šíрили verejné informácie o zapojení sa do rámca a o vykonávaní zásad (napr. na webovej lokalite spoločnosti, prostredníctvom publikácií atď.).

Pilier 3: riešenie sporov a hľadanie riešení

I – Porušenie zásad správnych postupov

Nasledujúce ustanovenia sa uplatňujú v prípade, keď vznikne spor, ktorý sa týka údajného porušenia zásad správnych postupov. Registrované spoločnosti musia svoje zmluvy preskúmať a v prípade potreby ich zmeniť, aby zabezpečili ich súlad s týmto rámcom.

1. Individuálne spory

Spoločnosti môžu pri riešení sporov použiť niektorú z týchto možností:

- a) obchodné riešenie: Navrhovateľ sa môže rozhodnúť, že v rámci obchodnej hierarchie spoločnosti, ktorá údajne porušuje zásady, predloží vec na vyššej úrovni;
- b) zmluvné možnosti: Navrhovateľ môže využiť všetky mechanizmy riešenia sporov, ktoré sú stanovené v zmluve;

- c) vnútorné riešenie sporov: Navrhovateľ sa môže obrátiť na orgán pre vnútorné riešenie sporov v rámci spoločnosti, ktorá údajne porušuje zásady. Registrované spoločnosti musia mať zavedený postup vnútorného riešenia sporov. Tento postup vnútorného riešenia sporov musí byť nezávislý² od obchodných rokovaní, nestranný a rýchly. Mal by sa vypracovať tak, aby zabezpečoval, že navrhovateľ nebude vystavený odvetným obchodným opatreniam;
- d) mediácia alebo rozhodcovské konanie: Strany sa môžu rozhodnúť, že sa obrátia na nezávislú tretiu stranu, aby ich spor vyriešila buď nezáväzným riešením (mediácia), alebo záväzným rozhodnutím (rozhodcovské konanie). Pri týchto možnostiach je nevyhnutný súhlas oboch strán. Znášanie trov konania, ktoré vzniknú v súvislosti s touto možnosťou, sa riadi rozhodným právom. Rozhodcovské konanie by malo zaručiť účinnú ochranu práva na obhajobu. Dôkazné bremeno nesie navrhovateľ.
- e) súdna cesta: Navrhovateľ sa môže rozhodnúť, že využije bežné súdne konanie v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a právnymi predpismi.

Odvetné obchodné opatrenia voči spoločnosti za to, že využila uvedené mechanizmy, predstavujú závažné porušenie zásad správnych postupov a v prípade, že sa prijmu, môžu ohroziť fungovanie celého systému.

Ak sa v právnych predpisoch nestanovuje inak, výber mechanizmov riešenia sporov je na prevádzkovateľovi, ktorý podáva návrh. Tento prevádzkovateľ si môže vybrať možnosť, ktorá najviac zodpovedá jeho potrebám a ktorá je primeraná vzhľadom na nákladovú efektívnosť a účinnosť v súvislosti s povahou sporu. Z toho vyplýva, že od spoločností sa očakáva, že najskôr využijú možnosti, ktoré sú menej sporné a nákladné. Pri mediácii a rozhodcovskom konaní sa však vyžaduje súhlas oboch strán.

Registráciou súhlasia spoločnosti s tým, že svoje spory, ktoré sa týkajú uplatňovania zásad, budú riešiť niektorou z uvedených možností. Pred registráciou sa preto spoločnosti musia uistiť, že sú pripravené zapojiť sa do ktorejkoľvek z týchto možností. Predpokladá sa, že prevažnú väčšinu sporov, ktoré sa riešia prostredníctvom týchto možností, možno vyriešiť do štyroch mesiacov, s výnimkou sporov, ktoré sa riešia prostredníctvom mediácie, rozhodcovského konania a bežnou súdnou cestou.

Opravné prostriedky, sankcie a/alebo pokuty (vrátane finančných náhrad za všetky skutočné a preukázané škody) za nedodržiavanie zásad správnych postupov vrátane odvetných obchodných opatrení sa určujú na základe použitej možnosti riešenia sporu. Vymáhateľné sú podľa rozhodného práva.

²Pri registrácii môže spoločnosť odôvodniť, že vzhľadom na svoju malú veľkosť nemôže takúto nezávislosť zabezpečiť.

Zoznam relevantných vnútroštátnych mediačných a rozhodcovských mechanizmov bude na referenčné účely zverejnený na webovej lokalite. Tento zoznam vypracuje Európska komisia spolu so signatármi do konca druhého štvrtého 2013.

2. Spojené spory

Člen riadiacej skupiny (pozri kapitolu IV) môže túto skupinu požiadať, aby zanalyzovala spor týkajúci sa závažného porušenia zásad, ktorý sa týka niekoľkých členov uvedenej skupiny.

Záležitosť sa musí riadiacej skupine predložiť tak, aby bola zaručená anonymita a dôvernosc všetkých strán s ohľadom na údaje o dotknutej spoločnosti, ako aj všetkých dôverných alebo citlivých obchodných informácií.

Riadiaca skupina sa v rámci postupu, ktorým sa zaručí dôvernosc, obráti na spoločnosť, ktorá údajne porušila zásady, a požiada ju o jej vyjadrenie.

Riadiaca skupina vypracuje všeobecné usmernenia, ktoré budú v prípade, že to táto skupina považuje za nevyhnutné, podrobené externej kontrole súladu s právnymi predpismi, a oznámi ich všetkým registrovaným spoločnostiam, ako sa uvádza v pilieri 4 bode 3, aby ich mohli využívať. V samotných usmerneniach a v rámci postupu ich oznámenia sa po celý čas zaručí anonymita a dôvernosc.

Riadiaca skupina vypracuje písomný rokovací poriadok, na základe ktorého sa zabezpečí anonymita a dôvernosc vo všetkých štádiách procesu, stanoví sa spôsob preukazovania dôvodnosti sporov a ich spájania a predchádzania prípadným konfliktom záujmov.

Ak riadiaca skupina počas tohto procesu považuje za potrebné vyložiť niektorú zo zásad správnych postupov alebo ju objasniť či rozvinúť, môže rozhodnúť, že tak urobí podľa ustanovení piliera 4 bodu 3.

Signatári uznávajú, že vnútroštátna úroveň je najvhodnejšou úrovňou na riešenie sporov, a preto budú podporovať vytváranie podobných postupov, do ktorých budú zapojené združenia zainteresovaných strán na vnútroštátnej úrovni.

Riadiaca skupina bude posudzovať len záležitosti, ktoré majú cezhraničný rozmer v rámci EÚ, alebo záležitosti s vnútroštátnym rozsahom, pokiaľ na vnútroštátnej úrovni neexistuje obdobná možnosť ich riešenia spojeným a anonymným spôsobom (napr. dialógom medzi zainteresovanými stranami na vnútroštátnej úrovni). Spory môže spojiť a predložiť len člen vnútroštátnej riadiacej skupiny viacerých zainteresovaných strán, ak sú bezpodmienečne dodržané pravidlá hospodárskej súťaže.

II – Porušenia procesných záväzkov

Tento rámec obsahuje súbor povinností (procesných záväzkov), ktoré musia registrované spoločnosti dodržiavať. Porušenia týchto procesných záväzkov sa budú riešiť podľa týchto ustanovení:

Stály postup umožní spoločnostiam upozorniť na problémy s procesnými záväzkami, ktoré vznikajú registrovaným spoločnostiam. Tieto problémy bude riešiť riadiaca skupina.

Ak spoločnosť zistí niečo neštandardné (napr. kontaktná osoba pre vnútorné riešenie sporu, ktorej meno sa uvádza na webovej lokalite, už v spoločnosti nepracuje, ale nebola nahradená) môže:

- a) túto záležitosť predložiť dotknutej spoločnosti;
- b) sa priamo obrátiť na celú riadiacu skupinu prostredníctvom určenej e-mailovej adresy;
- c) sa obrátiť s návrhom na člena riadiacej skupiny, ktorý ju môže tejto skupine predložiť na prerokovanie, pričom údaje o navrhovateľovi ostanú dôverné.

Riadiaca skupina posúdi najlepší primeraný a postupný spôsob riešenia návrhu. V prípade zanedbateľných porušení združenie zastupujúce dotknutú spoločnosť ju požiada, aby situáciu napravila. Ak sa ani po uplynutí primeranej lehoty neprijmú žiadne opatrenia, riadiaca skupina môže vydať výstražné upozornenie. Ak účastník pokračuje v porušovaní procesných záväzkov, jeho členstvo sa môže dočasne pozastaviť, až kým nevykoná nápravu. Pri pretrvávajúcich, úmyselných a nevysvetlených porušeníach môže riadiaca skupina nakoniec rozhodnúť o vylúčení z rámca. Vylúčenie z rámca predstavuje silný odradzujúci prostriedok, ktorý by dotknutej spoločnosti spôsobil negatívnu reklamu, napr. prostredníctvom zverejnenia na webovej lokalite a vo výročnej správe.

Pilier 4: overovanie dodržiavania súladu, hodnotenie úspešnosti a rozvoj rámca

Za monitorovanie, ktoré sa bude od štvrtého štvrťroku 2014 vykonávať každoročne, počnúc strednodobým preskúmaním vykonaným do druhého štvrťroku 2014 je zodpovedná riadiaca skupina. Monitorovanie bude zahŕňať dva prvky:

1. Prieskum

Vykoná sa jednoduchý prieskum, ktorý spoločnostiam pomôže pri monitorovaní dosiahnutého pokroku a ktorý bude slúžiť ako základ pre hodnotenie dodržiavania súladu. Prieskum sa nebude týkať podstaty sporov riešených v tomto rámci. Zakladá sa na troch prvkoch druhej fázy:

- odbornej príprave,
- fungovaní možností riešenia sporov,
- komunikácii.

Prvkami prieskumu o fungovaní možností riešenia sporov (tieto informácie sa budú ďalej anonymne spracovávať na účely podávania správ) bude:

- krajina, veľkosť spoločnosti a časť potravinového dodávateľského reťazca,
- počet návrhov podaných iným hospodárskym subjektom (pozri kapitolu V),
- počet návrhov prijatých od iných hospodárskych subjektov (pozri kapitolu V),
- zásady, ktoré boli údajne porušené (to umožní identifikovať možné nedostatky a potrebu preskúmania niektorých zásad a/alebo príkladov),
- počet sporov vyriešených prostredníctvom jednotlivých možností riešenia sporov,
- spokojnosť s rámcom vrátane uistenia v súvislosti s obavami z odvetných obchodných opatrení a návrhy na zlepšenie.

Rovnako sa posúdi vplyv a účinnosť rámca:

- vplyv sa posúdi položením otázky, či mali návrhy týkajúce sa porušenia zásad počas obdobia prieskumu výrazne vyšší, porovnateľný alebo výrazne nižší vplyv na obchodnú činnosť spoločnosti v porovnaní s obdobím, ktoré návrhu predchádza,
- účinnosť rámca sa posúdi položením otázky, či rámec v priebehu toho istého obdobia pomohol vyriešiť návrhy výrazne lepšie, porovnateľne alebo výrazne horšie v porovnaní s obdobím, ktoré rámcu predchádza.

Ročné monitorovanie sa bude vykonávať vo forme povinného prieskumu zahŕňajúceho všetky registrované spoločnosti. Každá spoločnosť, ktorej registrácia sa vzťahuje na viac ako jednu krajinu, zabezpečí, aby sa na prieskume na vnútroštátnej úrovni v každom členskom štáte EÚ, v ktorom predmetná spoločnosť pôsobí, zúčastnili všetky vnútroštátne dcérske spoločnosti, ktorých sa týka jej registrácia.

Prieskum sa vykoná online, pričom výsledky sa zašlú neutrálnemu sprostredkovateľovi, ktorého vymenuje riadiaca skupina (pozri oddiel IV) a ktorý bude viazaný prísnyimi pravidlami dôvernosti a zachovávaní mlčanlivosti. Tento neutrálny sprostredkovateľ poskytne anonymné odpovede riadiacej skupine, ktorá z nich vypracuje súhrnné výsledky a bude ich prezentovať vhodným spôsobom. Členovia riadiacej skupiny môžu vykonať prieskum fungovania systému (aj v prípade neregistrovaných spoločností) vo svojich vlastných radoch a získané informácie môžu poskytnúť ako základ na účely výročnej správy. Uvedení členovia by mali o tomto zámere informovať ostatných členov riadiacej skupiny, a ak je to možné, prieskum by mali navrhnúť tak, aby bol zlučiteľný s cieľom zjednodušiť hodnotenie a harmonizovať výsledky.

2. Výročná správa

Riadiaca skupina vypracuje výročnú správu, ktorá bude obsahovať zistenia, závery a odporúčania na účely zlepšenia rámca. Jej súčasťou bude správa na úrovni EÚ a časti venované jednotlivým krajinám. Riadiaca skupina môže na vypracovanie správy využiť externé zdroje. Výročná správa sa bude týkať:

- výsledkov prieskumu (pozri bod 1),
- správy o činnostiach riadiacej skupiny vrátane dodržiavania procesných záväzkov, hlavné sankcie, ako aj všetky možné výklady zásad a príkladov, ktoré sú určené na usmernenie pri ich vykonávaní.

Pred tým, ako riadiaca skupina vypracuje konečné znenie výročnej správy, predloží predbežné výsledky tejto správy Európskej komisii a prediskutuje ich s ňou.

Výsledky ročného monitorovania riadiaca skupina oznámi verejnosti a oboznámi s nimi Európsku komisiu a Európsky parlament. Vnútroštátne zväzy, verejné orgány a spoločnosti sa budú podnecovať, aby výsledky prieskumu šírili ďalej.

Po zverejnení výročnej správy riadiaca skupina vykoná hodnotenie rámca, ktoré sa má dokončiť do tretieho štvrtroka 2014.

Ak sa vyhodnotí, že rámec funguje, v prípade potreby sa odporúčia jednoduché úpravy.

V opačnom prípade riadiaca skupina rozhodne, či je potrebné rámec prepracovať alebo ukončiť. V tomto prípade by sa riadiaca skupina mohla rozhodnúť spolupracovať s cieľom zabezpečiť, aby boli zavedené fungujúce rámcové právne predpisy EÚ.

3. Výklad a vývoj zásad

V priebehu zostavovania výročnej správy riadiaca skupina preskúma na základe získaných skúseností prípadnú potrebu výkladu alebo vývoja zásad a príkladov, ktoré sú určené na usmernenie pri ich vykonávaní, nezávisle od akéhokoľvek konkrétneho sporu.

Členovia riadiacej skupiny môžu na účely odôvodnenia potreby usmernenia kedykoľvek nastoliť otázky týkajúce sa uplatňovania a/alebo výkladu zásad s odkazom na konkrétny príklad, pričom údaje o spoločnosti zostanú dôverné. Ak sa zistilo, že takéto usmernenie je nevyhnutné, a riadiaca skupina ho schválila, zverejní sa na webovej lokalite a oznámi sa všetkým zainteresovaným stranám. Od spoločností sa bude očakávať, že tieto usmernenia zohľadnia pri výklade zásad. Pri takomto výklade alebo usmerneniach by sa nezverejnili údaje o žiadnej strane a tento výklad alebo usmernenia by mali účinky len do budúcnosti bez akýchkoľvek retroaktívnych účinkov alebo účinkov na akýkoľvek prebiehajúci spor.

IV – Riadenie

Riadenie zabezpečí riadiaca skupina, ktorá zastupuje celý potravinový dodávateľský reťazec. Zloženie riadiacej skupiny odráža rôzne záujmy záujmových skupín v reťazci. Počet zástupcov z každej záujmovej skupiny bude odzrkadľovať jej rôznorodosť. S cieľom predchádzať konfliktom záujmov zástupcovia spoločností nesmú byť vymenovaní za zástupcov v riadiacej skupine. Záujmové skupiny a maximálny počet zástupcov:

- poľnohospodári a poľnohospodárske družstvá: 4³
- obchodníci v oblasti poľnohospodárstva: 1
- potravinársky a nápojový priemysel: 4
- obchodné značky: 1
- maloobchod: 4
- prierezová skupina zastupujúca MSP: 1

Rozhodnutia sa prijímajú na základe konsenzu, pričom na jeho dosiahnutie sa vynaloží všetko možné úsilie. Ak existujú akékoľvek námietky, ktoré nebránia prijatiu rozhodnutia, zaznamenajú sa v zápisnici. V záujme predchádzania konfliktom záujmov sa vypracuje prísny rokovací poriadok.

Riadiaca skupina pri práci rešpektuje prísnu dôvernosť a anonymitu, pričom je potrebné vypracovať náležitý rokovací poriadok, ako aj príslušnú dohodu o dôvernosti.

Signatári uznávajú, že vnútroštátna úroveň je najvhodnejšou úrovňou na účely riešenia sporov a riadenia systému, a preto na tejto úrovni podporia vytváranie podobných štruktúr založených na

³Tieto miesta budú vyhradené združeniam zastupujúcim poľnohospodárov a poľnohospodárske družstvá, ak a keď sa do rámca zapoja.

zásade rovnocenného zastúpenia rôznych článkov dodávateľského reťazca (prvovýroba/priemysel/maloobchod).

Komisia zohráva aktívnu úlohu pri monitorovaní. Riadiaca skupina bude Európskej komisii podávať správy o výsledkoch a záveroch svojej práce, aby tým zabezpečila zodpovednosť a transparentnosť. Komisia má možnosť predložiť riadiacej skupine odporúčania týkajúce sa fungovania systému. Komisia nebude v rozhodcovskom konaní týkajúcom sa individuálnych alebo spojených sporov zohrávať žiadnu úlohu.

V – Ukazovatele výkonnosti

S cieľom monitorovať účinnosť rámca budú stanovené ukazovatele výkonnosti. Tieto ukazovatele výkonnosti sa posúdia v rámci strednodobého preskúmania v záujme sledovania pokroku a prípadne prijatia nápravných opatrení.

Týmito ukazovateľmi výkonnosti sú:

1. Rozhodujúce množstvo registrovaných spoločností

Na úrovni EÚ aj členských štátov sa zostavil zoznam spoločností podľa ich obratu alebo objemu predaja. Po jednom roku a po dvoch rokoch od začatia registrácií sa na týchto úrovniach navrhnú minimálne cieľové hodnoty percentuálneho podielu registrovaného počtu spoločností z uvedeného zoznamu.

Počet registrovaných MSP sa bude sledovať a pokrok z hľadiska miery zapojenia potom vyhodnotí riadiaca skupina.

2. Počet návrhov vyriešených do štyroch mesiacov podľa typu použitej možnosti riešenia

Riadiaca skupina zanalyzuje okrem iného počet podaných návrhov, použité možnosti ich riešenia, ako aj počet návrhov vyriešených do štyroch mesiacov.

3. Vplyv rámca (pozri kapitolu III, pilier 4)

4. Účinok rámca (pozri kapitolu III, pilier 4)

Pokiaľ ide o ukazovatele výkonnosti 2, 3 a 4, je náročné určiť *a priori* ciele pred získaním určitých skúseností s rámcom.

VI – Vzťah k existujúcim vnútroštátnym pravidlám a predpisom, ďalšie dobrovoľné systémy a cezhraničné dôsledky

Signatári nemali dostatočné informácie ani čas na vykonanie hĺbkovej analýzy existujúcich pravidiel a predpisov na vnútroštátnej úrovni, ktoré by sa v konečnom dôsledku mohli prekrývať so súčasným rámcom.

Na základe dostupných informácií a z teoretického hľadiska však zainteresované strany dospeli k týmto záverom:

1. vnútroštátne pravidlá a predpisy majú prednosť pred týmto rámcom a súvisiacimi zásadami a príkladmi správnych postupov. Cieľom tohto rámca pre vykonávanie a presadzovanie je doplniť existujúce predpisy a riešenia, ak neexistujú iné mechanizmy;
2. ak vnútroštátne pravidlá a predpisy už hospodárskym subjektom ukladajú požiadavky v rozsahu pôsobnosti tohto rámca, tieto pravidlá a predpisy majú prednosť, pokiaľ sa týkajú tých istých požiadaviek;
3. keďže ide o dobrovoľný rámec, spoločnosti sa môžu rozhodnúť, že tieto pravidlá prijmú bez ohľadu na to, či existujú vnútroštátne predpisy alebo či sú zavedené pravidlá striktnejšie alebo menej striktné.

V súlade so zásadou subsidiarity a vzájomného uznávania je možné od riadiacej skupiny požadovať, aby uznala, že iný dobrovoľný systém (vnútroštátny alebo medzinárodný) je v súlade s týmto rámcom. Spoločnosti, ktoré konajú v súlade s takýmto systémom (vnútroštátnym alebo medzinárodným), sa potom budú považovať za spoločnosti konajúce v súlade aj s týmto rámcom. Budú sa však musieť formálne zaregistrovať a prípadne spĺňať ďalšie požiadavky.

Nepredpokladá sa, že existujúce pravidlá používané na určenie rozhodného práva, ktorým sa riadi zmluva, budú mať vplyv na možnosti riešenia sporov obsiahnuté v tomto rámci. V prípade cezhraničných sporov sa otázky týkajúce sa súdnej právomoci (napr. miestna príslušnosť, procesné pravidlá atď.) nevyhnutné na riešenie sporov určia podľa rozhodného práva pre súvisiaci obchodný vzťah.

Po zavedení rámca však riadiaca skupina preskúma, či je potrebné v tejto súvislosti prijať akékoľvek osobitné pravidlá, ktoré by zohľadňovali také faktory ako veľkosť spoločností alebo kultúrne osobitosti.

VII – Financovanie

Signatári sú toho názoru, že rámec nepotrebuje žiadne osobitné financovanie. Očakáva sa, že inštitúcie, združenia a spoločnosti, ktoré sú podľa tohto rámca zodpovedné za konkrétnu úlohu, ju budú v čo najväčšej miere financovať zo svojich vlastných zdrojov. Návrh rozpočtu sa vypracuje do prvého štvrtého roka 2013.

V každom prípade sa tento rámec bude spravovať úsporne, aby sa obmedzila záťaž všetkých zúčastnených strán.

VIII – Posúdenie navrhovaného rámca

Fórum na vysokej úrovni na svojom zasadnutí, ktoré sa konalo 29. novembra 2011, poverilo hlavnú skupinu zainteresovaných strán, aby predložila rámec pre vykonávanie a presadzovanie zásad správnych postupov vo vertikálnych vzťahoch v potravinovom dodávateľskom reťazci.

Komisár Michel Barnier pri tejto príležitosti uviedol kritériá, ktoré by mal tento rámec spĺňať.

Signatári považujú za užitočné uviesť dôvody, prečo sú toho názoru, že súčasný návrh tieto kritériá spĺňa. Tento postup je takisto užitočný na lepšie pochopenie logiky uvažovania, z ktorej tento návrh vyplýva.

1. Efektívnosť

Tento rámec obsahuje jednoduché, praktické a jasné pravidlá, ktoré môžu zvýšiť informovanosť spoločností a umožnia im účinne uplatňovať zásady správnych postupov v ich vertikálnych vzťahoch. Keďže ide o dobrovoľný rámec, návrh umožňuje, aby spoločnosti prispôbili svoje vnútorné postupy tak, aby ho plnili čo najlepšie, vrátane účasti na možnostiach riešenia sporov, odbornej prípravy a poskytovania informácií obchodným partnerom. To by malo v konečnom dôsledku pomôcť dosiahnuť skutočnú zmenu kultúry, ktorá spravodlivé postupy a riešenie sporov považuje za bežný obchodný postup.

2. Nákladová efektívnosť

Tento návrh obsahuje nákladovo efektívne opatrenia, ktoré by mali hospodárske subjekty zvládnuť.

Náklady na vykonávanie sa znížili na minimum. Nie je potrebné osobitné financovanie, pretože rámec sa zakladá na platforme viacerých zainteresovaných strán, ktorá podlieha verejnému dohľadu.

3. Účinná kontrola

Monitorovanie a hodnotenie rámca zabezpečuje platforma viacerých zainteresovaných strán, ktorá v rámci potravinového dodávateľského reťazca zastupuje rôzne záujmy. Hoci táto riadiaca skupina nie je ako taká „nezávislou“ organizáciou, skutočnosť, že sa zaväzuje pracovať podľa prísnych pravidiel dôvernosti a anonymity a zastupuje rôzne záujmy, zaručuje nestrannosť monitorovania a hodnotenia.

Okrem toho verejné orgány na úrovni EÚ zohrávajú úlohu verejného dohľadu s cieľom zabezpečiť účinné a transparentné riadenie. Tento návrh navyše neovplyvňuje výsadu tvorcov politiky, aby kedykoľvek rozhodli o zavedení legislatívnych opatrení, ak ich budú považovať za nevyhnutné.

4. Transparentnosť

Transparentnosť sa zabezpečuje prostredníctvom niekoľkých povinností týkajúcich sa informovania a zverejňovania stanovených v tomto návrhu, ako aj vďaka neustálej pozornosti verejnosti, ktorú jej venujú inštitúcie EÚ.

Rámec sa bude okrem toho onedlho hodnotiť podľa vopred dohodnutých ukazovateľov výkonnosti. To znamená, že sa hodnotenie vykoná podľa objektívne merateľných kritérií.
